

Aizdevuma līguma noteikumi

Aizdevējs – akciju sabiedrība “Attīstības finanšu institūcija Altum”, reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā ar vienoto reģistrācijas Nr.50103744891, juridiskā adrese: Doma laukums 4, Rīga, LV-1050.

Aizdevums – Aizdevuma līgumā norādītā maksimālā summa, ko Aizdevējs apņemas izsniegt aizdevuma veidā saskaņā ar Aizdevuma līguma nosacījumiem un Aizņēmējs apņemas saņemt, izmantot un atmaksāt saskaņā ar Aizdevuma līgumu.

Aizņēmējs – pilnvarotā persona - juridiskā persona, kura norādīta Aizdevuma līgumā, kuru Dzīvokļu īpašnieki pilnvarojusi viņu vārdā īstenot Projektu un slēgt līgumus, tajā skaitā Aizdevuma līgumu, un ar to saistītos juridiskos dokumentus, kā arī izpildīt šos līgumus, vai Namīpašnieks - juridiska persona.

Atbalsts – Aizdevums, Kapitāla atlaide un Kapitāla atlaides palielinājums.

Attiecināmās izmaksas – Aizdevēja apstiprinātās Projekta īstenošanai paredzētās izmaksas, kas atbilst MK noteikumiem, norādītas Piegādātāju līgumos un nepieciešamas Dzīvojamās mājas energoefektivitātes uzlabošanai. Attiecināmo izmaksu summa norādīta Aizdevuma līgumā un *Projekta izmaksu kopsavilkumā* (Aizdevuma līguma pielikums Nr. 2).

Projekta faktiskās Attiecināmās izmaksas - Attiecināmās izmaksas, par kurām saņemti norēķinus pamatojošie dokumenti un kuru apmaksai ir izmaksāts Aizdevums vai tā daļa, ievērojot *Projekta izmaksu kopsavilkumā* (Aizdevuma līguma pielikums Nr. 2) noteikto.

Centrādis – spēkā esošs Aizdevēja sniegto pakalpojumu izcenojums un piemērojamo nosacījumu kopums.

De minimis atbalsts - atbalsts, kuru piešķir saskaņā ar Komisijas Regulu 2023/2831 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam un MK noteikumu, nosacījumiem.

Dzīvokļu īpašnieki - Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieki vai Namīpašnieks.

Dzīvojamā māja – Aizdevuma līgumā norādītā daudzdzīvokļu dzīvojamā māja, kurā tiek īstenots Projekts.

Galvinieks – persona, kura, parakstot galvojuma līgumu, atbilstoši galvojuma līguma noteikumiem pilnā mērā kā Aizņēmējs (pats parādnieks) uzņemas no Aizdevuma līguma izrietošās saistības galvojuma līgumā norādītajā apmērā, ja Aizņēmējs tās daļēji vai pilnīgi neizpilda. Galvinieks un Aizņēmējs atbild solidāri par saistībām, kas izriet no Aizdevuma līguma, ja vien galvojuma līgumā nav noteikts citādi.

Iekļātājs – persona, kura noslēgusi līgumu ar Aizdevēju par sev piederošā īpašuma iekļāšanu Aizņēmēja saistību nodrošināšanai.

Interesu konflikts - situācija, kurā jebkuras Projekta īstenošanā vai administrēšanā iesaistītās personas funkcijas neatkarīgi un objektīvi traucē pildīt iemesli, kas saistīti ar ģimeni, emocionālajām saitēm, politisko vai nacionālo piederību, ekonomiskajām interesēm vai jebkādam citām tiešām vai netiešām personīgajām interesēm.

Kapitāla atlaide – Aizdevuma pamatsummas pilnīgs vai daļējs samazinājums, kas tiek piemērots Aizdevuma līgumā noteiktajā kārtībā un apmērā pēc pilnīgas Projekta pabeigšanas, ievērojot MK noteikumus. Kapitāla atlaide tiek aprēķināta no piešķirtās un faktiski izsniegtās Aizdevuma pamatsummas.

Kapitāla atlaides palielinājums – summa, kas aprēķināta 50% apmērā no tehniskās dokumentācijas sagatavošanas izmaksām un Projektu vadības izmaksām, kas radušās pirms Aizdevuma līguma noslēgšanas brīža, bet ne agrāk kā no 2021. gada 1. janvāra, nodrošinot, ka Kapitāla atlaides un Kapitāla atlaides palielinājuma kopsumma nepārsniedz 50% no Aizdevuma apmēra, kā arī 20 % no Aizdevuma summas, bet ne vairāk kā 150000 euro, ja rūpnieciski ražoti koka karkasa paneļi uzstādīti mājas fasādei pilnā apmērā un Projekts tiek īstenots kā pilotprojekts atbilstoši MK noteikumu 7.2punktam. Kapitāla atlaides palielinājums tiek piemērots un izsniegts kopā ar Kapitāla atlaidi pēc pilnīgas Projekta pabeigšanas Aizdevuma līgumā noteiktajā kārtībā.

Līdzdalība – Dzīvokļu īpašnieku uzkrājumi (privātie līdzekļi), kā arī cita finansētāja noslēgtajā finansējuma līgumā norādītais finansējums (ja attiecināms), kas tiek ieguldīts Projekta īstenošanā.

Līdzfinansējums – privātie līdzekļi, kurus proporcionāli dzīvokļa īpašuma vai Dzīvojamās mājas kopīpašuma daļai Projekta īstenošanā iegulda Dzīvokļa īpašnieks, kurš nevar saņemt vai kuram nevar piešķirt Atbalstu saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto.

MK noteikumi - . Ministru kabineta 2024.gada 17.decembra noteikumi Nr.880 „Atbalsta programmas nosacījumi energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanai daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās”.

Namīpašnieks - juridiska persona vai fiziska persona, kas ir reģistrēta kā saimnieciskās darbības veicējs, kuras īpašumā ir daudzdzīvokļu māja. Namīpašnieks - juridiska persona, var būt Aizņēmējs un pildīt pilnvarotās personas funkcijas, pieņemot atbilstošu lēmumu.

Neattiecināmās izmaksas - Projekta izmaksas, kas netiek iekļautas Projekta Attiecināmajās izmaksās un kuras Dzīvokļu īpašnieki finansē no privātajiem līdzekļiem vai saņemot aizdevumu/kreditu.

Neatbilstošie veiktie izdevumi - izdevumi, kas apmaksāti no Aizdevuma, veicot tādu izdevumu apmaksu, kas nav iekļauti Attiecināmajās izmaksās, kā arī izdevumi, kas radušies, veicot izmaksas, kas neatbilst Aizdevuma līgumam, normatīvajiem aktiem vai piegādātāju līgumiem.

Nelikumīgs valsts atbalsts – Aizdevums un/vai Kapitāla atlaide un Kapitāla atlaides palielinājums, vai tā(-s) daļa, kas uzskatāma par nelikumīgu komercdarbības atbalstu atbilstoši Komercdarbības atbalsta kontroles likumam.

Piegādātāju līgums/-i – viens vai vairāki noslēgti līgumi Projekta īstenošanai ar piegādātājiem, kas izvēlēti piegādātāju atlases procedūrā, kuras rezultātus apstiprinājis Aizdevējs un Dzīvokļu īpašnieki.

Pieprasījums naudas līdzekļu izsniegšanai – Aizņēmēja parakstīts dokuments – maksājuma rīkojums, pamatojoties uz kuru tiek Aizdevuma līdzekļu izsniegšana.

Projekts – dokumentu un pasākumu kopums Dzīvojamās mājas energoefektivitātes paaugstināšanai un pārejai uz atjaunīgo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu, kas tiek īstenots atbilstoši MK noteikumos un Aizdevuma līgumā noteiktajam, pamatojoties uz Dzīvokļu īpašnieku lēmumu.

Projekta konts Aizņēmēja konts Latvijā reģistrētā kredītiestādē/maksājuma iestādē, kurš tiek izmantots Aizdevuma līdzekļu izsniegšanai un Aizņēmēja līdzdalības maksājumiem, ja tādi būtu, no kura naudas līdzekļi līdz Projekta pabeigšanai tiek pārskaitīti tikai ar Projekta īstenošanu saistītajām izmaksām.

Projekta vadības izmaksas - darba samaksa Aizņēmēja darbiniekiem vai pakalpojuma samaksa par Projekta vadīšanu, pamatojoties uz uzņēmuma līgumu vai pakalpojuma līgumu. Projekta vadības izmaksas ir attiecināmas, ja radušās ne agrāk kā 2021.gada 1.janvārī

Puses – Aizdevējs un Aizņēmējs.

Sadārdzinājums - izdevumi, kas radušies, īstenojot pasākumus, kas nav iekļauti Projektā un pārsniedz Aizdevēja apstiprinātās uz Projektu attiecināmās izmaksas.

I. Aizdevuma izsniegšana un izmantošana.

1. Aizdevējs aizdod Aizņēmējam Aizdevumu tādā apmērā un valūtā, kā norādīts Aizdevuma līgumā. Aizdevums tiek izsniegts Aizņēmēja Projekta īstenošanai.
2. Par aizdevuma izsniegšanas dienu uzskatāma diena, kad Aizdevējs iesniedzis kredītiestādē vai Valsts kasē, no kuras tiek veikts pārskaitījums, maksājuma rīkojumu naudas līdzekļu pārskaitīšanai.
3. Aizdevums tiek izsniegts vienā vai vairākos maksājumos, saskaņā ar Aizdevuma līgumā norādīto izsniegšanas kārtību, pamatojoties uz Aizņēmēja un Aizdevēja parakstītu Pieprasījumu naudas līdzekļu izsniegšanai uz Pieprasījumā naudas līdzekļu izsniegšanai norādīto kontu.
4. Aizņēmējs, parakstot Aizdevuma līgumu un Aizdevuma līguma noteikumus, piekrīt, ka Aizdevums tiek izsniegts uz kontu, kurš norādīts Pieprasījumā naudas līdzekļu izsniegšanai, tostarp uz Projekta kontu. Ja Aizņēmējs Pieprasījumā naudas līdzekļu izsniegšanai norādījis ārvalstu bankas kontu un jāveic pārrobežu maksājums, Aizdevējs ir tiesīgs pieprasīt Aizņēmējam mainīt Pieprasījumā naudas līdzekļu izsniegšanai norādīto kontu uz Projekta kontu. Šādā gadījumā Aizņēmējam ir pienākums 10 dienu laikā iesniegt Aizdevējam dokumentus, kas apliecina Aizdevuma izmantošanu atbilstoši Aizdevuma līgumā noteiktajam mērķim.
5. Aizdevējs izsniedz Aizdevumu tikai līdz Aizdevuma līgumā norādītajam izsniegšanas termiņam. Atsevišķos gadījumos Aizdevējs var pagarināt Aizdevuma izsniegšanas termiņu.
6. Aizdevums tiek izsniegts bezskaidras naudas veidā, veicot pieprasītās naudas summas pārskaitīšanu uz kontu, kurš norādīts Pieprasījumā naudas līdzekļu izsniegšanai saskaņā ar Aizdevuma līguma nosacījumiem.
7. Aizņēmējs ir tiesīgs pieprasīt izsniegt Aizdevumu vai tā daļu valūtā, kas ir atšķirīga no Aizdevuma līgumā norādītās. Šādos gadījumos Aizdevējs konvertē Aizdevuma summu (summas daļu) uz Aizņēmēja Pieprasījumā naudas līdzekļu izsniegšanai norādīto valūtu pēc maksājuma rīkojuma iesniegšanas brīdī kredītiestādē vai Valsts kasē, no kuras tiek veikts pārskaitījums, noteiktā valūtas maiņas kursa.
8. Aizdevuma izsniegšanu apliecina Pieprasījums naudas līdzekļu izsniegšanai, kuru Aizdevējs ir izpildījis.
9. Aizņēmējam Aizdevums jāizmanto tikai Aizdevuma līgumā norādītajiem mērķiem. Izsniegtā aizdevuma izmantošana mērķiem, kas ir atšķirīgi no Aizdevuma līgumā norādītajiem, ir pieļaujama tikai ar Aizdevēja iepriekšēju piekrišanu, parakstot attiecīgu Aizdevuma līguma grozījumus.
10. Aizdevējam ir tiesības neizsniegt un/vai pārtraukt Aizdevuma izsniegšanu, izbeigt Aizdevuma līgumu, iestājoties jebkuram no zemāk norādītajiem apstākļiem:
 - 10.1. beidzies izsniegšanas termiņš un tas nav pagarināts;
 - 10.2. Aizņēmējs ir pārkāpis kādu no Aizdevuma līguma un Aizdevuma līguma noteikumu nosacījumiem tajā skaitā, bet ne tikai izsniegtais Aizdevums vai tā daļa bez rakstiskas saskaņošanas ar Aizdevēju izmantota mērķiem, kas atšķirīgi no Aizdevuma līgumā norādītajiem;
 - 10.3. Dzīvokļu īpašnieki pieņēmuši lēmumu par Aizņēmēja (pilnvarotās personas maiņu);

- 10.4. Aizdevēja rīcībā ir dokumentāli pamatota informācija, kas apliecina, ka Aizņēmēja saistību neizpildes gadījumā pastāvēs jebkādi šķēršļi par labu Aizdevējam ieķīlātā īpašuma pārdošanai;
- 10.5. Aizņēmējs vai Dzīvokļa īpašnieks sniedzis Aizdevējam nepatiesu informāciju vai dokumentus, tai skaitā *Pieteikumā DME 3 atbalsta piešķiršanai*, tostarp, kas saistīti ar Projekta uzsākšanu, Aizdevuma piešķiršanu, izsniegšanu, kā arī nepatiesu informāciju un/vai dokumentus Aizdevuma līguma darbības laikā.
- 10.6. Aizdevēja rīcībā ir informācija par apstākļiem, kas būtiski pasliktina Aizņēmēja finansiālo situāciju vai finansējamā Projekta veiksmīgu realizāciju un nebija zināmi Aizdevuma līguma noslēgšanas brīdī vai iestājušies vai var iestāties tādi apstākļi, kas varētu mainīt finansējamā Projekta īstenošanas atbilstību normatīvajiem aktiem, tostarp MK noteikumiem un tajos norādītajiem atbilstības kritērijiem, vai Aizdevuma līguma nosacījumiem, kā arī gadījumos, ja kāds no Aizņēmēja sniegtajiem apliecinājumiem var kļūt vai kļūst nepatiess, neprecīzs, nepilnīgs vai maldinošs, vai par jebkādiem citiem būtiskiem notikumiem un apstākļiem, kas ir pierādāmi, negatīvi ietekmē vai apdraud, vai, kas ir pamatoti uzskatāmi par tādiem, kas varētu negatīvi ietekmēt vai apdraudēt Aizdevuma līguma izpildi vai finansējamā Projekta īstenošanu;
- 10.7. Aizdevēja rīcībā ir informācija, kas apliecina, ka notikusi ieķīlātā īpašuma bojāeja, iestājies apdrošināšanas gadījums, zādzība, būtisks bojājums, iznīcināšana, apgrūtināšana, apķīlāšana, piedziņas vēršana uz to;
- 10.8. pret Aizņēmēju uzsākts kriminālprocess, notikusi Aizņēmēja faktiskā maksātnespēja, tajā skaitā uzsākts tiesiskās aizsardzības process, uzsākta tiesvedība pret Aizņēmēju mantiskā prasībā,
- 10.9. Aizdevēja rīcībā ir informācija par Aizņēmēja, Galvinieka, Ieķīlātāja nodokļu parādiem Valsts ieņēmumu dienestam, neizpildītām kredītsaistībām, tajā skaitā līzingu, faktoringu, galvojumu, vai par Aizņēmēju un/vai Galvinieku Latvijas Bankas Kredītu reģistrā ir iekļauta informācija par saistību pārkāpumiem (parādnieka informācija);
- 10.10. Aizņēmējs Aizdevuma līgumā norādītājā termiņā nav iesniedzis Aizdevējam dokumentus, kas apliecina Aizdevuma vai tā daļas izmantošanu atbilstoši mērķim;
- 10.11. Ja Aizdevēja rīcībā ir dokumentāli pamatota informācija, ka Aizņēmējs sniedzis nepilnīgu, nepatiesu informāciju vai maldinājis Aizdevēju Aizdevuma saņemšanai, kā rezultātā saņemtais valsts atbalsts ir kvalificējams kā Nelikumīgs valsts atbalsts vai pieļauti interešu konflikta, korupcijas, krāpšanas, dubultā finansējuma vai būtiski normatīvo aktu, pārkāpumi;
- 10.12. Aizdevēja rīcībā ir informācija vai Aizdevējam ir pamatotas aizdomas, ka attiecībā uz Aizņēmēju vai Aizņēmēja amatpersonām, tā dalībniekiem un/vai patiesā labuma guvēju un/vai ar Aizņēmēju cieši saistītām personām *Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma* izpratnē, vai attiecībā uz Aizņēmēja darījumu partneri ir noteiktas starptautiskās vai nacionālās sankcijas, vai būtiskas finanšu un kapitāla tirgus intereses ietekmējošas Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts sankcijas, vai ir konstatējama Aizņēmēja saistība ar personu, precī vai pakalpojumu, valsti vai teritoriju, pret kuru vērstas minētās sankcijas, vai ir konstatējams, ka Aizņēmēja saimnieciskā darbība un tajā iesaistītās trešās personas var radīt Aizdevējam noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas, sankciju vai reputācijas risku;
- 10.13. Saskaņā ar *Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likumu* ir konstatēti apstākļi vai pastāv aizdomas par iespējamu Aizņēmēja saistību ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai saistību ar terorisma un proliferācijas finansēšanu, kas ir par pamatu Aizdevuma neizsniegšanai un/vai pārtraukšanai un darījumu attiecību izbeigšana;
- 10.14. Aizdevēja rīcībā ir dokumentāli pamatota informācija, kas apliecina, ka Aizņēmēja amatpersonas, dalībnieki vai patiesā labuma guvēji ir Krievijas Federācijas un/ vai Baltkrievijas Republikas valsts piederīgie, vai Krievijas Federācijai vai Baltkrievijas Republikai, tās pilsoņiem vai juridiskajām personām, kas reģistrētas Krievijas Federācijā vai Baltkrievijas Republikā ir tieša vai netieša izšķiroša ietekme Aizņēmējā.
- 10.15. Aizņēmējs pēc Aizdevēja pieprasījuma Aizdevēja noteiktajā termiņā nav iesniedzis Aizdevējam naudas līdzekļu izcelsmi apliecinājošus dokumentus.

- 10.16. Ja Aizdevēja ieskatā iestājušies tādi apstākļi, kas:
- 10.16.1. rada vai var radīt Aizdevējam reputācijas risku vai normatīvo aktu pārkāpumu risku, tajā skaitā noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas vai sankciju risku;
 - 10.16.2. var tieši vai netieši ietekmēt Aizdevēja darbību vai radīt Aizdevējam negatīvas sekas;
 - 10.16.3. liecina, ka Aizņēmēja struktūra nav pārskatāma vai Aizņēmējs nespēj to pamatoti pierādīt, vai Aizdevējs konstatējis, ka Aizņēmējs, tā amatpersonas, dalībnieki vai patiesā labuma guvēji ir vai var būt saistīti ar krāpniecisku darbību veikšanu vai to mēģinājumu.
- 10.17. Aizdevēja rīcībā ir informācija, ka Aizņēmējam, Eiropas Komisijas 2020.gada 14.jūlija *Ieteikuma (ES)Nr.2020/1039 "Par valsts finansālā atbalsta piešķiršanu uzņēmumiem Savienībā atkarībā no tā, vai nepastāv saiknes ar jurisdikcijām, kas nesadarbojas"* izpratnē, pastāv saikne ar jurisdikcijām, kas nodokļu jomā nesadarbojas.

II. Procenti.

- 11. Procentu likme šim Aizdevumam ir norādīta Aizdevuma līgumā. Aizdevējs katru dienu aprēķina procentus no izsniegtās un uz dienas beigām vēl neatmaksātās Aizdevuma summas.
- 12. Aizdevējs aprēķina Aizdevuma līgumā norādītos nokavējuma procentus par Aizdevuma summas samaksas kavējumu no laikā nenomaksātās Aizdevuma summas par katru kavēto dienu. Nokavējuma procentu samaksa neatbrīvo Aizņēmēju no procentu par Aizdevuma izmantošanu un Aizdevuma summas pilnīgas samaksas, kā arī citu Aizdevuma līgumā un Aizdevuma līguma noteikumos noteikto saistību izpildes.
- 13. Ja Aizņēmējs Aizdevuma līguma darbības laikā kavējis maksājumus ilgāk par 60 (sešdesmit) kalendāra dienām vai biežāk kā trīs reizes gadā, katru reizi ilgāk par 30 (trīsdesmit) dienām, Aizdevējs ir tiesīgs kapitalizēt kavētos procentus par Aizdevuma izmantošanu, pieskaitot tos Aizdevuma summai. Gada periods tiek skaitīts, sākot ar Aizdevuma līguma un Aizdevuma līguma noteikumu parakstīšanas dienu.

III. Aizdevuma atmaksāšana.

- 14. Aizdevuma līgumā noteiktie maksājumi tiek aprēķināti, ņemot vērā Aizdevuma faktiski izmantojamo dienu skaitu, pieņemot, ka gadā ir 360 (trīs simti sešdesmit) dienas, bet mēnesī - 30 (trīsdesmit) dienas.
- 15. Aizdevuma gala atmaksas termiņš un atmaksas kārtība norādīta Aizdevuma līgumā.
Ja Aizņēmējs kavē 2 (divus) maksājumus pēc kārtas saskaņā ar Aizdevuma līgumā norādītajiem termiņiem un Aizdevējs ierakstītā sūtījumā ir paziņojis Aizņēmējam par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu, Puses par Aizdevuma gala atmaksas termiņu uzskatīs otro kavēto maksājumu, kas vienlaicīgi būs Aizdevuma līguma visu saistību izpildes termiņš.
- 16. Procenti par Aizdevuma izmantošanu jāmaksā par katru Aizdevuma izmantošanas kalendāro dienu, ņemot vērā faktiski izmantoto Aizdevuma summu, ne vēlāk kā tajā kalendārā mēneša datumā, kurš norādīts Aizdevuma līgumā.
- 17. Visi ar Aizdevuma līgumu saistītie maksājumi jāveic valūtā, kāda norādīta Aizdevuma līgumā. Ja Aizņēmējs ieskaitījis saistību atmaksai naudas summu no Aizdevuma līgumā norādītās valūtas atšķirīgā valūtā, Aizdevējs to novirza saistību atmaksai, pirms tam konvertējot pēc valūtas maiņas kursa, kuru noteikusi Aizdevēja kredītiestāde vai Valsts kase, brīdī, kad naudas līdzekļi tiek novirzīti saistību dzēšanai.
- 18. Par maksājuma izpildes brīdi uzskatāms brīdis, kad naudas līdzekļi saņemti Aizdevēja kontā kredītiestādē vai Valsts kasē. Maksājums uzskatāms par izpildītu termiņā, ja tas saņemts Aizdevēja kontā kredītiestādē vai Valsts kasē attiecīgā maksājuma saņemšanas dienā līdz plkst. 15:00 (Latvijas laiks). Ja maksājums saņemts pēc plkst. 15:00 (Latvijas laiks), tas uzskatāms par izpildītu nākamajā darba dienā.
- 19. Aizņēmējam visi ar Aizdevuma līgumu un Aizdevuma līguma noteikumiem saistītie maksājumi jāieskaita Aizdevēja nosūtītajā rēķinā norādītajā kredītiestādes vai Valsts kases kontā vai, pēc Aizdevēja rakstiska paziņojuma nosūtīšanas, uz Aizdevēja paziņojumā norādīto kredītiestādes vai Valsts kases kontu. Ja Aizdevuma līgumu noslēguši vairāki aizņēmēji, parakstot Aizdevuma līgumu un Aizdevuma līguma noteikumus, aizņēmēji vienojas, kuram no aizņēmējiem tiek nosūtīts rēķins un/vai paziņojums, norādot to Aizdevuma līgumā.
- 20. Aizdevējs pirms kārtējā maksājuma datuma nosūta Aizņēmējam rēķinu vai paziņojumu, kas ir saistošs, veicot Aizdevuma atmaksu, kurā norāda maksājuma apmēru un valūtu, tajā skaitā ikmēneša un/vai jebkuras citas komisijas maksas un kompensācijas, kuras Aizņēmējam jāmaksā saskaņā ar Aizdevuma līgumu un/vai Cenrādi, kavētos maksājumus, nokavējuma procentus un līgumsodus, ja tādi būtu, kā arī rēķina apmaksas kārtību un kredītiestādes vai Valsts kases kontu, kurā veicami maksājumi Aizdevuma līguma saistību atmaksai. Ja Aizņēmējs atteicies no rēķinu un paziņojumu saņemšanas e-pastā, tie uzskatāmi par pienācīgi nosūtītiem un nepastrīdami saņemtiem, ja nosūtīti Aizdevēja attālināto darījumu sistēmā internetā. Ja rēķina vai paziņojuma sagatavošanas datumā vai pēc tā sagatavošanas ir veikta Aizdevuma izsniegšana, ar

Aizdevumu saistīti maksājumi, vai Aizņēmējam ir kavēti Aizdevuma maksājumi, rēķinā vai paziņojumā norādītā maksājamā summa var mainīties.. Aizņēmējam ir pienākums pirms kārtējā maksājuma iepazīties ar Aizdevuma līguma saistību atmaksai maksājamo summu Aizdevēja attālināto darījumu sistēmā internetā. Ja Aizdevēja sagatavotajā rēķinā vai paziņojumā norādītās summas atšķiras no Aizdevēja attālināto darījumu sistēmā norādītā, Aizņēmējam saistošā maksājuma, prioritārs ir Aizdevēja attālināto darījumu sistēmā internetā norādītais.

21. Viena mēneša laikā pēc Aizdevuma izsniegšanas termiņa beigām vai no dienas, kad Aizņēmējam izsniegta visa Aizdevuma summa, Aizdevējs sagatavo Aizdevuma atmaksas grafiku. Aizņēmējam ir pienākums iepazīties ar Aizdevēja sagatavoto aizdevuma atmaksas grafiku un visā Aizdevuma līguma darbības laikā tam sekot Aizdevēja attālināto darījumu sistēmā internetā. Ja Aizņēmējam nav spēkā esošs līgums par Aizdevēja attālināto darījumu sistēmas pakalpojumu izmantošanu, tas var ierasties un saņemt to jebkurā Aizdevēja reģionālajā centrā.
22. Ja faktiski izsniegtais Aizdevums ir mazāks par Aizdevuma līgumā norādīto Aizdevuma summu, Aizdevuma līgumā norādīto maksājumu apmērs var atšķirties no Aizdevuma līgumā norādītā.
23. Ja Puses vienojušās par vienādo summu (anuitāro) maksājumu grafiku, Aizdevējs pirmo līgumā noteikto maksājumu ir tiesīgs aprēķināt lielāku par Aizdevuma līgumā norādīto, ņemot vērā reālo (-os) Aizdevuma izsniegšanas termiņu/-us.
24. Ja Aizņēmējs nav iepazinies ar Aizdevuma atmaksas grafiku un/vai nav saņēmis Aizdevēja izsūtīto rēķinu vai paziņojumu, un/vai nav precizējis maksājamo summu atbilstoši Aizdevuma līguma 20. punktā noteiktajam, tas neatbrīvo Aizņēmēju no pienākuma veikt visus maksājumus saskaņā ar Aizdevuma līgumu un Aizdevuma līguma noteikumiem.
25. Visi ar Aizdevuma līgumu un Aizdevuma līguma noteikumiem saistītie un Aizdevēja ieturētie maksājumi tiek ieskaitīti šādā secībā:
 - 25.1. maksājumu (nodevu, nodokļu, ar ķīlas reģistrēšanu, grozīšanu, dzēšanu saistīto izdevumu, apdrošināšanas izdevumu u.c.), kurus Aizdevējs ir veicis Aizņēmēja un/vai Iekšlietāja vietā, dzēšanai;
 - 25.2. komisijas maksu un kompensāciju dzēšanai;
 - 25.3. nokavējuma procentu par Aizdevuma summas samaksas kavējumu atmaksai, ja tādi tiktu aprēķināti;
 - 25.4. kavēto procentu par Aizdevuma izmantošanu atmaksai, ja tādi tiktu aprēķināti;
 - 25.5. kārtējo procentu par Aizdevuma izmantošanu atmaksai;
 - 25.6. kavēto Aizdevuma pamatsummas maksājumu, ja tādi ir, atmaksai;
 - 25.7. Aizdevuma pamatsummas kārtējā maksājuma atmaksai;
 - 25.8. līgumsodu dzēšanai, ja tādi tiktu aprēķināti un Aizdevējs tos piemērotu;
 - 25.9. pirms termiņa atmaksātās Aizdevuma pamatsummas daļas atmaksai, ja Aizņēmējs iesniedzis attiecīgu iesniegumu.
26. Ja Aizņēmējs vēlas veikt Aizdevuma atmaksu apmērā, kas pārsniedz Aizdevuma līgumā (atmaksas grafikā, rēķinā vai paziņojumā) norādīto kārtējo maksājumu, tad, pamatojoties uz Aizņēmēja iesniegumu, kurā jābūt norādītam "pirmstermiņa atmaksa" summa, kura pārsniedz kārtējo maksājumu, tiek novirzīta Aizdevuma pamatsummas maksājumu pirmstermiņa atmaksai un atlikusī Aizdevuma pamatsummas daļa tiek sadalīta saskaņā ar Aizdevuma līgumā noteikto kārtību un termiņiem, mainot maksājumu apmēru atbilstoši atlikušajai Aizdevuma pamatsummai un veidojot jaunu atmaksas grafiku. Ja Aizņēmējs veicis Aizdevuma atmaksu apmērā, kas pārsniedz Aizdevuma līgumā (atmaksas grafikā, rēķinā vai paziņojumā) norādīto kārtējo maksājumu, bet nav iesniedzis rakstisku iesniegumu, kurā norādīts, ka naudas līdzekļi jānovirza „pirmstermiņa atmaksai” un, Aizdevējs ir tiesīgs summu, kura pārsniedz kārtējā maksājuma apmēru, uzkrāt un ieskaitīt nākamā/-o maksājumu atmaksai.

IV. Maksājumi, kas veicami Aizdevuma līguma darbības laikā.

27. Ja Aizdevuma līgumā norādīts, Aizdevējs par piešķirtā Aizdevuma rezervēšanu Aizņēmējam aprēķina komisijas maksu.
28. Komisijas maksa par aizdevuma rezervēšanu tiek aprēķināta, sākot ar Aizdevuma līguma parakstīšanas dienu, katru dienu no vēl neizsniegtās Aizdevuma summas līdz visai Aizdevuma izsniegšanai vai līdz Aizdevuma izsniegšanas termiņa beigām, ja Aizņēmējs šajā termiņā nav pieprasījis visu Aizdevuma summu.
29. Komisijas maksu par aizdevuma rezervēšanu Aizņēmējam jāmaksā saskaņā ar Aizdevuma līgumā norādīto komisijas maksas par aizdevuma rezervēšanu nomaksas kārtību.
30. Ja Aizņēmējs pēc Aizdevuma līguma parakstīšanas lauž noslēgto Aizdevuma līgumu un nav pieprasījis izsniegt Aizdevumu vai tā daļu, komisijas maksa par Aizdevuma rezervēšanu tiek aprēķināta, skaitot no Aizdevuma līguma parakstīšanas dienas līdz iesnieguma par Aizdevuma līguma izbeigšanu saņemšanas dienai vai līdz Aizdevuma izsniegšanas termiņa beigām, ja attiecīgs iesniegums saņemts pēc Aizdevuma izsniegšanas termiņa beigām. Aizņēmējam jāapmaksā šī summa Aizdevējam 5 (piecu) darba dienu laikā pēc iesnieguma iesniegšanas saskaņā ar nosūtīto rēķinu vai paziņojumu uz Aizdevēja norādīto kontu.

31. Aizņēmējs apņemas veikt samaksu par Aizdevēja pakalpojumiem, kas saistīti ar Aizdevuma noformēšanu un izsniegšanu, Aizdevuma apkalpošanu, naudas līdzekļu pārskaitīšanu, atļauju un izziņu izsniegšanu, kā arī citiem Aizņēmējam sniegtajiem pakalpojumiem saskaņā ar Aizdevumu līgumu un/vai ar attiecīgajā dienā spēkā esošo Cenrādi, un/vai Aizdevēja kredītiestādes vai Valsts kases noteikto kārtību un apmēru, tajā skaitā Aizņēmējs apņemas apmaksāt jebkuras komisijas maksas un/vai kompensācijas, kuras tiek piemērotas saistībā ar Aizņēmēja veiktu maksājumu ieskaitīšanu Aizdevēja kontā kredītiestādē vai Valsts kasē.
32. Aizņēmējam ir pienākums segt Aizdevēja izdevumus, kas radušies, Aizņēmēja vietā veicot maksājumus, kas saskaņā ar Aizdevuma līgumu un Aizdevuma līguma noteikumiem bija jāveic Aizņēmējam, bet kurus Aizņēmējs jebkādu iemeslu dēļ nav veicis pēc rēķina vai paziņojuma saņemšanas tajos norādītajā termiņā. Parakstot Aizdevuma līgumu un Aizdevuma līguma noteikumus, Aizņēmējs pilnvaro Aizdevēju veikt maksājumus, kas saskaņā ar Aizdevuma līgumu un Aizdevuma līguma noteikumiem būtu jāveic Aizņēmējam, bet kurus Aizņēmējs jebkādu iemeslu dēļ nav veicis, un pilnvaro Aizdevēju tos ieturēt no Aizņēmēja veiktajiem maksājumiem.

V. Līgumsodi.

33. Aizdevējs aprēķina:
 - 33.1. līgumsodu par procentu samaksas kavējumu no termiņā nenomaksātās procentu summas par katru kavēto dienu apmērā, kāds norādīts Aizdevuma līgumā;
 - 33.2. citus līgumsodus apmērā un kārtībā, kāda noteikta Aizdevuma līgumā un/vai Aizdevuma līguma noteikumos.
34. Līgumsoda samaksa neatbrīvo Aizņēmēju no procentu par Aizdevuma izmantošanu un aizdevuma pamatsummas pilnīgas samaksas, kā arī citu Aizdevuma līgumā un Aizdevuma līguma noteikumos noteikto saistību izpildes, kā arī līgumsods neietver zaudējumu atlīdzību un zaudējumi atlīdzināmi papildus.

VI. Saistību nodrošinājums un ar to saistītās Pušu tiesības un pienākumi.

35. Aizņēmējs atbild par savām Aizdevuma līgumā un Aizdevuma līguma noteikumos norādītajām saistībām ar nodrošinājumu, kāds norādīts Aizdevuma līgumā.
36. Aizņēmējs apņemas attiecīgajā kompetentajā institūcijā reģistrēt ķīlu, tajā skaitā komercķīlu un/vai hipotēku, par labu Aizdevējam un segt visus ķīlas reģistrācijas, grozīšanas, pārjaunošanas un dzēšanas, kā arī nepieciešamo dokumentu noformēšanas izdevumus.
37. Parakstot Aizdevuma līgumu, Aizņēmējs apliecina, ka ieķīlājamaais īpašums nav un netiks nevienam citam atsavināts vai ieķīlāts, kā tikai Aizdevējam vai arī trešajai personai ar Aizdevēja iepriekšēju rakstisku piekrišanu, ka par to nav strīda un tam nav uzlikts aizliegums.
38. Ja Aizdevuma nodrošināšanai tiek ieķīlāts kustamais īpašums, Aizdevējs nodod Aizņēmējam ieķīlāto īpašumu atbildīgā glabāšanā. Aizņēmējs to pieņem un apņemas glabāt, rūpēties par šo īpašumu, nodrošināt tā vērtības saglabāšanu, pieļaujot tā dabisko nolietojumu, un neradīt priekšnoteikumus apdrošināšanas gadījumam, kā arī nodrošināt ieķīlātajam īpašumam nepieciešamos glabāšanas apstākļus un nepieļaut, ka šis īpašums vai tā daļa kļūst par kādas citas lietas blakus lietu vai piederumu, izņemot, ja tam rakstiski piekritis Aizdevējs.
39. Aizņēmējam ir tiesības kā īpašuma glabātājam un turētājam to lietot un izmantot tā dotos augļus, ja vien Aizdevējs neatņem Aizņēmējam glabāšanas un/vai lietošanas tiesības. Aizņēmējs nav tiesīgs prasīt no Aizdevēja atsevišķu atlīdzību par ieķīlātā īpašuma glabāšanu.
40. Aizņēmējs apņemas aizsargāt ieķīlāto īpašumu kopumā, uzturēt to pienācīgā kārtībā un nepieciešamības gadījumā to labot par saviem līdzekļiem.
41. Ja Aizņēmējs nenodrošina vai nav spējīgs nodrošināt savu saistību izpildi, Aizņēmējam pēc Aizdevēja pirmā pieprasījuma jānodod ieķīlāto īpašumu Aizdevēja glabāšanā (uzraudzībā), kā arī nekavējoties jāizpilda citi Aizdevēja rīkojumi attiecībā uz ieķīlāto īpašumu.
42. Aizņēmējam ir pienākums nodrošināt, lai savlaicīgi tiktu maksāti visi nodokļi un veikti citi maksājumi, kas saistīti ar ikvienu ieķīlāto īpašumu. Aizņēmējs nedrīkst pieļaut to, ka ieķīlātais īpašums tiek izmantots likumu un/vai normatīvo dokumentu, vai jebkādu līgumu noteikumu pārkāpšanai.
43. Aizņēmējs bez iepriekšējas Aizdevēja rakstiskas piekrišanas nedrīkst iznomāt, dalīt, izkomplektēt, pārdot, dāvināt vai kā citādi atsavināt sev piederošu ieķīlāto īpašumu kopumā vai pa daļām, vai ar to saistītās tiesības, kā arī nojaukt uz ieķīlātās zemes, ja tāda ar šo līgumu tiek ieķīlāta, esošās un turpmāk uzceltās ēkas un būves un/vai, ja tiek nostiprināta hipotēka uz apbūves tiesībām nojaukt uz apbūves tiesību pamata uzceltās ēkas un būves.
44. Aizņēmējam ir pienākums aizsargāt par labu Aizdevējam ieķīlāto īpašumu pret jebkādu trešo personu piedziņu un trešo personu interesēm, ja tās nav nodibinātas vai atļautas ar šo līgumu. Aizņēmējs bez iepriekšējas Aizdevēja rakstiskas piekrišanas nedrīkst īpašumu, tajā skaitā jauniegūto, apgrūtināt, tostarp ar apbūves tiesībām vai galvojot.

45. Aizņēmējam visā Aizdevuma līguma darbības laikā jānodrošina Aizdevuma līgumā norādīto īpašumu apdrošināšana apdrošināšanas sabiedrībās, kuras akceptē Aizdevējs saskaņā ar Aizdevēja noteikumiem apdrošināšanas noteikumiem, apdrošināšanas polisē kā apdrošināšanas atlīdzības saņēmējus norādot Aizdevēju, kā arī jānodrošina:
 - 45.1. bez Aizdevēja atgādinājuma Aizdevuma līgumā norādītā īpašuma nepārtraukta apdrošināšana apmērā, kāds norādīts Aizdevuma līgumā;
 - 45.2. pēc Aizdevēja pieprasījuma jebkura iekļātā īpašuma apdrošināšana par summām, kādas nosaka Aizdevējs.
46. Visā Aizdevuma līguma darbības laikā Aizņēmējam jāiesniedz Aizdevējam apdrošināšanas polisi vai tās kopija Aizdevuma līgumā norādītajiem apdrošināmajiem īpašumiem, kā arī iekļātajiem īpašumiem, kuri apdrošināti pēc Aizdevēja pieprasījuma. Apdrošināšanas polisi vai tās kopija Aizdevējam jāiesniedz ne vēlāk kā 5 (piecas) darba dienas pirms spēkā esošās apdrošināšanas polises beigu termiņa. Ja apdrošināšanas polisei paredzēta pēcapmaksa, Aizņēmējam ne vēlāk kā 1 (vienu) darba dienu pirms apdrošināšanas prēmijas vai tās daļas maksājuma termiņa jāiesniedz Aizdevējam dokuments vai tā kopija, kas apliecina attiecīgās apdrošināšanas prēmijas vai tās daļas samaksu.
47. Ja Aizņēmējs Aizdevuma līguma noteikumu 46. punktā noteiktajā termiņā nav iesniedzis Aizdevējam apdrošināšanas polisi vai tās kopiju un/vai dokumentu vai tā kopiju, kas apliecina attiecīgās apdrošināšanas prēmijas vai tās daļas samaksu, ja polisei paredzēta pēcapmaksa, Aizdevējs ir tiesīgs veikt apdrošināšanu Aizņēmēja vietā, slēdzot apdrošināšanas līgumu ar termiņu viens gads, un/vai veikt apdrošināšanas prēmijas maksājumu Aizņēmēja vietā.
48. Aizņēmējam ir pienākums paziņot Aizdevējam par īpašuma apdrošināšanas gadījuma iestāšanos vai riska palielināšanos ne vēlāk kā 2 (divu) darba dienu laikā no faktiskā notikuma brīža. Aizdevējs ir tiesīgs izlemt, vai saņemtā apdrošināšanas atlīdzība (tās daļa) pilnā apmērā tiks novirzīta Aizņēmēja saistību dzēšanai (neatkarīgi no tā, vai maksāšanas termiņš konkrētajai saistībai ir iestājies), vai saņemtā apdrošināšanas atlīdzība (tās daļa) daļēji tiks novirzīta Aizņēmēja saistību dzēšanai (neatkarīgi no tā, vai maksāšanas termiņš konkrētajai saistībai ir iestājies), atlikumu izmaksājot Aizņēmējam, lai izmantotu apdrošināšanas gadījumā radušos zaudējumu segšanai. Apdrošināšanas atlīdzība Prasījuma pakārtotuma (subordinācijas) līguma darbības laikā tiks sadalīta starp Finansētāju un Aizdevēju saskaņā ar tajā noteiktajiem nosacījumiem.
49. Aizdevuma līguma darbības laikā Aizņēmējam pēc Aizdevēja pieprasījuma, kas var tikt izteikts ne biežāk kā reizi gadā, 60 (sešdesmit) kalendāro dienu laikā jāiesniedz Aizdevējam iekļāto īpašumu vērtējumu, kurus sagatavojis sertificēts vērtētājs.
50. Ja Aizņēmējs noteiktajā termiņā nav iesniedzis Aizdevējam iekļāto īpašumu vērtējumu, Aizdevējs ir tiesīgs veikt pārvērtēšanu, kā arī ar pārvērtēšanu saistītos maksājumus Aizņēmēja vietā.
51. Aizņēmējam ir pienākums pēc Aizdevēja pieprasījuma 5 (piecu) darba dienu laikā iesniegt dokumentus, kuri nepieciešami iekļāto īpašumu pārvērtēšanai, kā arī nodrošināt Aizdevēja pieaicinātajiem sertificētiem vērtētājiem un Aizdevēja pilnvarotajām personām (tajā skaitā darbiniekiem) iekļāto īpašumu apskati un iepriekš minētā sakarā sniegt visu nepieciešamo atbalstu.
52. Ja Aizņēmējs savlaicīgi neveic vai tam jebkādu apstākļu rezultātā nav iespējams veikt nodokļu un/vai citus maksājumus, kas saistīti ar iekļāto īpašumu, segt ar ķīlas reģistrāciju, grozīšanu, dzēšanu, pārvērtēšanu vai Aizdevuma līgumā paredzēto apdrošināšanu saistītos izdevumus, Aizdevējam ir tiesības pēc saviem ieskatiem, tajā skaitā iepriekš nepaziņojot, bet neradot sev pienākumu to darīt, veikt visus vai pēc Aizdevēja izvēles kādu no Aizņēmējam uzliktajiem pienākumiem (maksājumiem).
53. Aizdevējs ir tiesīgs Aizdevuma līgumā un Aizdevuma līguma noteikumos norādītajos gadījumos vērst piedziņu uz ikvienu vai arī visiem pastāvošajiem šī Aizdevuma līguma nodrošinājumiem.

VII. Aizdevuma līguma pārkāpums.

54. Aizdevuma līguma pārkāpums šī līguma izpratnē ir turpmāk norādītais.
55. Aizņēmējs pārkāpis Aizdevuma līguma vai ar to saistīto dokumentu, tajā skaitā ķīlas līguma, noteikumus un prasības, kā arī pēc Aizdevēja pieprasījuma Aizdevēja noteiktajā termiņā nav iesniedzis Aizdevējam naudas līdzekļu izcelsmi apliecināšanos dokumentus vai to izcelsme rada pamatotas aizdomas par noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas, sankciju risku paaugstināšanos.
56. Aizņēmējs sniedzis Aizdevējam nepatiesu informāciju vai dokumentus, kas saistīti ar Aizdevuma izsniegšanu, kā arī nepatiesu informāciju un/vai dokumentus pirms Aizdevuma līguma parakstīšanas vai Aizdevuma līguma darbības laikā, tostarp, zinot, ka šāda informācija vai dokumenti būtu pamats Aizdevuma nepiešķiršanai.
57. Aizņēmējs kavē, ir kavējis kādu no maksājumiem, kas tam ir jāveic saskaņā ar Aizdevuma līgumu vai Aizdevuma līguma noteikumiem.
58. Izsniegtais Aizdevums vai tā daļa bez rakstiskas saskaņošanas ar Aizdevēju nav izmantota atbilstoši mērķim, tostarp, pārkāpjot Aizdevuma līguma nosacījumus.

59. Aizņēmējs savlaicīgi neveic ar ieķīlāto īpašumu saistītos maksājumus.
60. Bez rakstiskas saskaņošanas ar Aizdevēju notikusi saistību un/vai lietu tiesību nodibināšana uz Aizņēmējam piederošu, par labu Aizdevējam ieķīlātu īpašumu, kā arī Aizņēmējam piederošā īpašuma dāvinājums trešajai personai.
61. Aizņēmējs bez iepriekšējas Aizdevēja rakstiskas piekrišanas laužis, grozījis, papildinājis vai pārjaunojis noslēgto līgumu, kā arī jebkuru citu dokumentu ar trešajām personām, pamatojoties uz kuru jau ir pārskaitīta piešķirtā Aizdevuma summa.
62. Aizņēmējs nav izpildījis Aizdevuma līgumā un Aizdevuma līguma noteikumos norādītajos termiņos ar Aizdevuma līgumu uzlikto jebkuru citu pienākumu, vai nav ievērojis ar Aizdevuma līgumu vai Aizdevuma līguma noteikumiem jebkuru noteikto aizliegumu.

VIII. Aizņēmēja tiesības un pienākumi.

63. Aizņēmējs ir tiesīgs pieprasīt un saņemt Aizdevumu no kādas citas personas, uzņemties jebkādas citas kredītsaistības (tajā skaitā līzings, faktoringa, galvojums), kā arī palielināt esošās saistības (tajā skaitā veicot procentu, līgumsodu vai citu maksājumu kapitalizāciju), refinansēt vai pārjaunot esošās saistības tikai ar iepriekšēju Aizdevēja rakstisku piekrišanu.
64. Aizņēmējam pilnībā un saskaņā ar Aizdevuma līgumā un Aizdevuma līguma noteikumos noteikto kārtību un termiņiem jāatmaksā Aizdevums, jāveic citi maksājumi, kā arī jāizpilda Aizdevēja noteiktie pienākumi, tajā skaitā pēc Aizdevēja pieprasījuma jāiesniedz naudas līdzekļu izcelsmi apliecinājoši dokumenti.
65. Aizņēmējam ir pienākums Aizdevuma līgumā norādītajā termiņā saglabāt dokumentu oriģinālus, kas apliecina Aizdevuma izmantošanu atbilstoši Aizdevuma līgumā norādītajam Aizdevuma izmantošanas mērķim. Pēc Aizdevēja pieprasījuma Aizņēmējam iepriekš minētie dokumenti jāiesniedz Aizdevējam.
66. Aizņēmējam nekavējoties rakstveidā ir jāinformē Aizdevējs:
 - 66.1. par jebkura no 10.3., 10.4., 10.6., 10.8., 74.1., 74.3., 88.10. un 88.11. punktā norādītā apstākļa iestāšanos;
 - 66.2. ja notikusi vai var notikt ieķīlātā īpašuma bojāeja, zādzība, būtisks bojājums, iznīcināšana, apgrūtināšana, apķīlāšana, piedziņas vēršana uz to;
 - 66.3. par apstākļiem, kas rada vai varētu radīt būtiskas izmaiņas tā finansiālajā situācijā, tādējādi mazinot Aizņēmēja spēju pienācīgi pildīt savas saistības pret Aizdevēju, tajā skaitā par tiesvedības uzsākšanu pret Aizņēmēju.
67. Aizņēmējs bez Aizdevēja rakstiskas piekrišanas nav tiesīgs cedēt no Aizdevuma līguma izrietošās tiesības vai arī nodot no Aizdevuma līguma izrietošās tiesības vai pienākumus trešajām personām.
68. Ja Aizdevējs pamatoti uzskata, ka esošā reģistrētā ķīla nav pietiekoša saistību pilnīgas izpildes nodrošināšanai, Aizņēmējam ir pienākums pēc pirmā Aizdevēja pieprasījuma Aizdevēja norādītajā termiņā reģistrēt ķīlu uz jebkuru Aizņēmējam piederošu īpašumu, tajā skaitā uz jebkuru jauniegūto īpašumu.
69. Aizņēmējam jānodrošina Aizdevēja pilnvarotajām personām (darbiniekiem) ieķīlātā īpašuma, ja tāds pastāvētu kā Aizdevuma nodrošinājums, kā arī finanšu dokumentu, tajā skaitā grāmatvedības dokumentu un dokumentu, kas saistīti ar Aizņēmēja saimniecisko darbību un kas apliecina Aizņēmēja saimnieciskās darbības finansiālo stabilitāti un maksāspēju, pārbaudes veikšanas iespēja un jāsniedz nepieciešamais atbalsts Aizdevējam, tās pilnvarotajai personai vai darbiniekiem.
70. Aizņēmējam ir pienākums rakstveidā informēt Aizdevēju, ja pēc Aizdevuma līguma parakstīšanas ir pasliktinājusies Aizņēmēja maksāspēja, tajā skaitā spēja savlaicīgi atmaksāt Aizdevumu un ar to saistītos maksājumus, radušies apstākļi, kas ietekmē Aizdevuma līgumā norādīto nosacījumu pienācīgu izpildi.
71. Aizņēmējam ir tiesības pieprasīt Aizdevējam dokumentu par sava Aizdevuma atlikumu un veiktajiem maksājumiem.
72. Aizdevuma līguma darbības laikā Aizņēmējs nav tiesīgs bez iepriekšējas rakstiskas Aizdevēja piekrišanas likvidēt vai reorganizēt Aizņēmēju, tajā skaitā mainīt uzņēmējdarbības formu, dibināt meitas uzņēmumus vai izdarīt ieguldījumus citu sabiedrību pamatkapitālā vai fondos, iegūt līdzdalību vai izdarīt izmaiņas līdzdalībā citās sabiedrībās vai izsniegt Aizdevumus. Aizņēmējam trīs darba dienu laikā pēc dalībnieku/akcionāru sapulces lēmuma pieņemšanas rakstiski jāinformē Aizdevējs par tā amatpersonu maiņu, un par tādu grozījumu veikšanu tā dokumentos, kas skar statūtu izmaiņas, un jāiesniedz Aizdevējam statūtu grozījumi, kā arī nekavējoties jāinformē Aizdevējs, iesniedzot pamatojošus dokumentus, par dalībnieku/akcionāru vai patieso labuma guvēju sastāva maiņu vai grozījumiem kapitāldaļu apjomā, kā arī līdzdalības iegūšanu vai izmaiņām līdzdalībā citās sabiedrībās.

IX. Aizdevēja tiesības un pienākumi.

73. Aizdevējs, neuzliekot to sev par pienākumu, var samazināt aprēķinātos nokavējuma procentus un/vai līgumsodu, kā arī atbrīvot no to nomaksas.

74. Aizdevējs ir tiesīgs pieprasīt nekavējošu izsniegtās Aizdevuma pamatsummas, procentu, nokavējuma procentu, komisijas maksu, kompensāciju, līgumsodu un citu maksājumu atmaksu, iesniedzot tiesā prasību vai pieteikumu par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu, ja:
- 74.1. Aizņēmējs ir veicis jebkuru Aizdevuma līguma un Aizdevuma līguma noteikumu pārkāpumu un Aizdevēja norādītajā termiņā nav to novērsis;
- 74.2. iestājies kāds no 10.2. - 10.17. punktā norādītajiem apstākļiem vai nav ievēroti 72. punktā noteiktie nosacījumi;
- 74.3. ķīlas, kas kalpo kā Aizdevuma nodrošinājums, vērtība pēc tās ieķīlāšanas par labu Aizdevējam ir samazinājusies un/vai nav pietiekoša saistību pilnīgai dzēšanai.
75. Aizdevējam ir tiesības gadījumos, kad Aizņēmējs veicis līguma pārkāpumu un/vai jebkurā no 10.2.-10.17. punktā un/vai 74.3. punktā norādītajiem gadījumiem, pēc saviem ieskatiem veikt jebkuru no šī punkta apakšpunktos norādītajām darbībām ar ieķīlāto īpašumu, ja tāds pastāv kā saistību nodrošinājums:
- 75.1. pieprasīt Aizņēmējam uz viņa rēķina Pusēm pieņemamā vietā un laikā saskaņā ar Aizdevēja norādījumiem nodrošināt vienkopus pieejamu kustamo īpašumu;
- 75.2. ierasties ieķīlātā īpašuma atrašanās vietā, ņemt īpašumu vai tā daļu savā pārziņā, izbeidzot Aizņēmējam doto glabāšanas uzdevumu un pārvietot to uz citu atrašanās vietu;
- 75.3. pārdot īpašumu pēc saviem ieskatiem par brīvu cenu un noteikumiem, ko Aizdevējs uzskatītu par komerciāli izdevīgiem, lai pirms citiem kreditoriem apmierinātu savus prasījumus no īpašuma realizācijas rezultātā iegūtajiem naudas līdzekļiem;
- 75.4. realizēt jebkādas citas ķīlas turētāja tiesības, kas paredzētas Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos;
- 75.5. pieprasīt Aizņēmējam Aizdevēja norādītajā laika periodā atbrīvot ieķīlāto īpašumu.
76. Ja Aizņēmējam noslēgti vairāki līgumi ar Aizdevēju un:
- 76.1. ir neizpildītas saistības, tajā skaitā kavēti maksājumi jebkuram no noslēgtajiem līgumiem, Aizdevējs ir tiesīgs novirzīt Aizņēmēja iemaksātos naudas līdzekļus citu, neizpildīto saistību un kavēto maksājumu dzēšanai;
- 76.2. Aizņēmējs nepilda kaut vienu no saistībām pret Aizdevēju, tajā skaitā jebkura cita līguma, kas noslēgts starp Aizdevēju un Aizņēmēju, saistības, Aizdevējam ir tiesības pieprasīt Aizņēmējam izmaksāt Aizdevuma un tam aprēķināto procentu, kā arī citu aprēķināto maksājumu pirmstermiņa atmaksu
77. Ja Aizņēmējs izbeidz Aizdevuma līgumu vai Aizdevējs Aizdevuma līgumā norādīto apstākļu gadījumā pieprasa nekavējošu Aizdevuma līguma saistību izpildi, Aizdevējam ir tiesības neatmaksāt komisijas maksu par Aizdevuma pieteikuma izskatīšanu, Aizdevuma noformēšanu un izsniegšanu, komisijas maksu par Aizdevuma nodrošinājuma pietiekamības novērtējumu un/vai citus maksājumus, kurus Aizņēmējs nomaksājis.

X. Subsīdijas, kompensācijas un atbalsts.

78. Ja Aizņēmējam tiek piešķirta ar Aizdevuma līgumā norādīto Aizdevuma izmantošanas mērķi saistīta subsīdija, kompensācija, Eiropas Savienības fondu maksājums vai jebkurš cits neatgriezenisks maksājums, minētie maksājumi 2 (divu) darba dienu laikā, skaitot no dienas, kad tos ir saņēmis Aizņēmējs, ir jāizlieto Aizdevēja izsniegtā Aizdevuma dzēšanai. Šajā gadījumā veiktajiem maksājumiem netiek piemērota komisijas maksa par pirmstermiņa atmaksu.
79. Ja Aizņēmējs darbojas nozarē, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir izslēgta no tādām nozarēm, kas drīkst saņemt ar Aizdevuma līgumu piešķirto valsts atbalstu, Aizņēmējam ir pienākums nodrošināt darbības vai izmaksu nošķiršanu, lai izslēgtās nozares darbības negūtu labumu no valsts atbalsta, kas piešķirts saskaņā ar Aizdevuma līgumu.
80. Aizdevējam ir tiesības atgūt un Aizņēmējam ir pienākums atmaksāt Aizdevējam visu Projekta ietvaros saņemto:
- 80.1. Nelikumīgo valsts atbalstu kopā ar procentiem atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, Aizdevuma līguma darbības laikā, kā arī Aizdevuma atmaksas, un/vai Kapitāla atlaides un Kapitāla atlaides palielinājuma piemērošanas;
- 80.2. Aizdevumu un/vai Kapitāla atlaidi un Kapitāla atlaides palielinājumu, kopā ar procentiem atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, ja Aizdevēja rīcībā ir dokumentāli pamatota informācija, kas apliecina ka Aizņēmēja amatpersonas, dalībnieki vai patiesā labuma guvēji Aizdevuma piešķiršanas vai Kapitāla atlaides un Kapitāla atlaides palielinājuma piemērošanas brīdī ir bijuši Krievijas Federācijas un/vai Baltkrievijas Republikas valsts piederīgie vai Krievijas Federācijai vai Baltkrievijas Republikai, tās pilsoņiem vai juridiskajām personām, kas reģistrētas Krievijas Federācijā vai Baltkrievijas Republikā, ir bijusi tieša vai netieša izšķiroša ietekme Aizņēmējā un Aizdevējam šī informācija nebija zināma vai pieejama;

- 80.3. Aizdevumu un/vai Kapitāla atlaidi un Kapitāla atlaides palielinājumu kopā ar procentiem atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, ja pieļauti interešu konflikta, korupcijas, krāpšanas, dubultā finansējuma vai būtiski normatīvo aktu pārkāpumi.

XI. Citi noteikumi.

81. Aizdevuma līgums sastādīts līgumā norādītajos eksemplāros.
82. Ja Aizdevuma līgumā un Aizdevuma līguma noteikumos ir atrodamas pretrunas, primārais ir Aizdevuma līgumā norādītais. Ja atrodamas pretrunas starp Aizdevuma līgumu un Aizdevuma līguma pielikumu Nr.2, noteicošais ir Aizdevuma līguma pielikumā Nr.2. norādītais.
83. Jebkuri grozījumi vai izmaiņas Aizdevuma līgumā vai citos ar to saistītajos dokumentos nav spēkā, kamēr nav noformētas rakstiski un apliecinātas ar abu Pušu parakstiem. No parakstīšanas dienas tās kļūst par Aizdevuma līguma neatņemamu sastāvdaļu. Puses vienojas par šādiem izņēmumiem, kuri kļūst saistoši Aizņēmējam pēc Aizdevuma līguma parakstīšanas:
- 83.1. Aizdevēja nosūtītie rēķini vai paziņojumi un pēc Aizdevuma izsniegšanas termiņa beigām vai no dienas, kad Aizņēmējam izsniegta Aizdevuma summa pilnā apmērā, Aizdevēja sastādītais Aizdevuma atmaksas grafiks, kas ir spēkā arī bez Aizņēmēja paraksta;
- 83.2. Cenrādis, kas stājas spēkā Aizdevēja noteiktajā datumā, par ko Aizdevējs informē Aizņēmēju, Aizdevēja tīmekļa vietnē, vai nosūtot paziņojumu Aizdevēja attālināto darījumu sistēmā internetā, vai izvietojot informāciju Aizdevēja reģionālajos centros;
- 83.3. Aizdevēja akceptētais Pielikums Nr. 2 *Projekta izmaksu kopsavilkums*, kas stājas spēkā Aizdevēja noteiktajā datumā un ir spēkā bez Aizņēmēja paraksta. Par izmaiņām Pielikumā Nr. 2 *Projekta izmaksu kopsavilkums*, Aizdevējs informē Aizņēmēju, nosūtot paziņojumu Aizdevēja attālināto darījumu sistēmā internetā;
- 83.4. *Altum vispārējie noteikumi*, kas stājas spēkā Aizdevēja noteiktajā datumā, par ko Aizdevējs savlaicīgi informē Aizņēmēju Aizdevēja tīmekļa vietnē vai nosūtot paziņojumu Aizdevēja attālināto darījumu sistēmā internetā
84. Ja kāds no Aizdevuma līguma vai ar to saistīta dokumenta noteikumiem zaudē spēku vai arī tiek atzīts par spēkā neesošu no līguma noslēgšanas brīža, pārējie noteikumi paliek spēkā, cik tas ir iespējams.
85. Ikviens no Pusēm apņemas nekavējoties rakstiski informēt otru Pusi par tās adreses, kas norādīta Aizdevuma līgumā, vai faktiskās atrašanās vietas maiņu, kā arī Aizņēmējam ir pienākums informēt Aizdevēju par citām izmaiņām informācijā par Aizņēmēju, tajā skaitā par izmaiņām personas datus, kas norādīti Aizdevuma līgumā. Visi ar Aizdevuma līgumu un tā izpildi saistītie sūtījumi tajā skaitā rēķini un/vai paziņojumi, uzskatāmi par pienācīgi nosūtītiem un neapstrīdami saņemtiem, ja tiek nosūtīti:
- 85.1. Aizņēmējam Aizdevēja attālināto darījumu sistēmā internetā vai uz elektroniskā pasta adresi, vai uz Aizdevuma līgumā norādīto adresi, vai uz adresi, par kuru Aizņēmējs rakstiski paziņojis Aizdevējam, norādot to kā kontaktadresi;
- 85.2. Aizdevējam, nosūtot informāciju primāri Aizdevēja attālināto darījumu sistēmā internetā, bet, ja nav noslēgts līgums par Aizdevēja attālināto darījumu sistēmas lietošanu, e-adresē vai ierodoties personīgi Aizdevēja klientu apkalpošanas vietās, kas norādītas Aizdevēja tīmekļa vietnē.
86. Aizdevuma līgums stājas spēkā tā parakstīšanas dienā un ir spēkā līdz visu Pušu savstarpējo saistību pilnīgai izpildei.
87. Nosacījumus, kas nav atrunāti Aizdevuma līgumā, nosaka Latvijas Republikā spēkā esošie likumi un citi normatīvie akti.
88. Parakstot Aizdevuma līgumu un Aizdevuma līguma noteikumus, Aizņēmējs apliecina, ka:
- 88.1. Aizdevējs ir tiesīgs sniegt Iekšlietajam un Galviniekam informāciju par Aizdevuma atmaksas kārtību un informāciju par citu ar Aizdevumu saistīto maksājumu veikšanu;
- 88.2. Aizdevuma līguma parakstīšanas dienā viņš/tas nav uzņēmies jebkādas kredītsaistības un/vai viņam/tam nav parādsaistības, par kurām rakstveidā nebūtu informēts Aizdevējs;
- 88.3. ir informēts, ka ar mērķi saņemt Aizdevēja pakalpojumus, kā arī, lai Aizdevējs varētu izpildīt normatīvo aktu prasības un izvērtētu Aizņēmēja maksātspēju, un Aizdevēja risku uzraudzībai pirms līguma noslēgšanas un tā izpildes laikā Aizdevējs ir tiesīgs pieprasīt ziņas par Aizņēmēju no Iedzīvotāju reģistra datu bāzes, AS "Kredītinformācijas Birojs" un iepazīties ar personas datu apstrādes sistēmās (Creditreform Latvija, BaltRisk u.c.) pieejamo informāciju par Aizņēmēju, tajā skaitā Aizņēmēja – juridiskas personas amatpersonām: valdes, padomes, revīzijas komisijas locekļiem un iekšējā revīzijas dienesta vadītāju bez Aizņēmēja papildu piekrišanas;
- 88.4. ir iepazinies ar Kredītu reģistra likumu un Latvijas Bankas izdotajiem Kredītu reģistra noteikumiem, un tajos noteikto kārtību noteikto kārtību, kādā tas sniedz un saņem informāciju no Kredītu reģistra, tajā skaitā ir informēts, ka Aizdevējs ir tiesīgs sniegt informāciju Latvijas Bankas Kredītu reģistram un

- saņemt informāciju no Latvijas Bankas Kredītu reģistra Kredītu reģistra likumā un Latvijas Bankas Kredītu reģistra noteikumos noteiktajā kārtībā un apjomā un:
- 88.4.1. Aizņēmējs, juridiska persona, ir informēts, ka Aizdevējs ir tiesīgs izmantot iespēju saņemt Latvijas Bankas Kredītu reģistrā iekļauto informāciju par:
 - 88.4.1.1. Aizņēmēju un tā meitas sabiedrībām, un katru nākamo šādu meitas sabiedrību meitas sabiedrību;
 - 88.4.1.2. komercsabiedrībām, kurās Aizņēmējam ir būtiska līdzdalība;
 - 88.4.1.3. Aizņēmēja dalībniekiem (kapitāldaļu turētājiem), kuriem šajā komercsabiedrībā ir būtiska līdzdalība;
 - 88.4.1.4. Aizņēmēja amatpersonām – padomes un valdes locekļiem;
 - 88.4.1.5. Aizņēmēja patieso labuma guvēju Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma izpratnē.
 - 88.5. ir iepazinies ar *Kredītinformācijas biroju likumu* un *Noteikumiem par kredītinformācijas biroja datubāzē iekļaujamām ziņām par maksājuma saistībām* un tajos noteikto kārtību, kādā sniedz un saņem informāciju no datubāzes, tajā skaitā ir informēts, ka Aizdevējs ir tiesīgs sniegt un saņemt informāciju no AS “Kredītinformācijas Birojs” iepriekš šajā punktā minētajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un apjomā;
 - 88.6. Aizdevējs ir tiesīgs saskaņā ar normatīvo aktu un darījumu partneru prasībām sniegt informāciju par Aizņēmēju un šo darījumu Latvijas Republikas, Eiropas Savienības dalībvalstu un citu valstu kompetentām valsts institūcijām to funkciju veikšanai;
 - 88.7. ir informēts, ka Aizdevējs veic ar Aizņēmēju saistīto fizisko personu personas un citu Aizdevuma līgumā norādīto fizisko personu personas datu apstrādi, lai izvērtētu Aizņēmēja maksātspēju, Aizdevēja risku uzraudzībai pirms līguma noslēgšanas un tā izpildes laikā, kā arī nodrošinātu līgumsaistību izpildi, datu apstrāde tiek veikta atbilstoši noteiktajiem nosacījumiem, kuri pieejami *Altum privātuma politikā* Aizdevēja tīmekļa vietnē, kā arī ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības šādu datu apstrādei un aizsardzībai;
 - 88.8. ir ieguvis visas nepieciešamās atļaujas citu šajā līgumā un tam pievienotajos dokumentos minēto personas datu apstrādei, tajā skaitā informējis pārējās personas par šādu personas datu apstrādes nepieciešamību, ir atbildīgs par tiesiskā pamata nodrošināšanu šādu personas datu nodošanai un ir tiesīgs tos nodot Aizdevējam;
 - 88.9. Aizdevējs ir tiesīgs iegūt ziņas no trešajām personām un/vai sniegt ziņas par Aizņēmēju un šo darījumu ar Aizdevēju vienā koncernā ietilpstošām personām un/vai trešajām personām ar mērķi sniegt Aizņēmējam pakalpojumus un/vai nodibinot līgumattiecības, kuru līgumsaistību izpildei nepieciešama šādas informācijas apmaiņa ar nosacījumu, ka persona, kurai Aizdevējs sniegs ziņas, rakstiski apņēmusies neizpaust jebkādu Aizdevēja sniegto informāciju par Aizņēmēju un šo darījumu, kā izņēmumu pieļaujot tikai spēkā esošajos normatīvajos aktos paredzētus gadījumus;
 - 88.10. nekavējoties rakstiski sniegs Aizdevējam informāciju gadījumā, ja Aizņēmējs, Aizņēmēja amatpersonas, tā dalībnieki/akcionāri un/vai patiesie labuma guvēji kļūs par politiski nozīmīgu personu, šādas personas ģimenes loekli vai cieši saistītu personu *Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma* izpratnē;
 - 88.11. nekavējoties, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienu laikā no attiecīgās informācijas uzzināšanas dienas rakstiski informēs Aizdevēju par jebkurām izmaiņām Aizņēmēja amatpersonu vai īpašnieku sastāvā, kā arī informācijā par patiesā labuma guvējiem, tajā skaitā, ja par iepriekš minētajām personām, paredzams, kļūs vai ir kļuvuši Krievijas Federācijas un/ vai Baltkrievijas Republikas valsts piederīgie vai Krievijas Federācijai vai Baltkrievijas Republikai, tās pilsoņiem vai juridiskajām personām, kas reģistrētas Krievijas Federācijā vai Baltkrievijas Republikā, ir vai būs tieša vai netieša izšķiroša ietekme Aizņēmējā.
89. Aizdevējs garantē šī darījuma un ziņu par Aizņēmēju konfidencialitāti saskaņā ar Aizdevuma līgumā noteiktajiem nosacījumiem un Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Aizdevējam ziņas par Aizņēmēju un šo darījumu ir tiesības sniegt tikai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā tajos norādītajām personām un institūcijām.

Puses, parakstot Aizdevuma līgumu un Aizdevuma līguma noteikumus, apliecina, ka ir apspriedušas visus to noteikumus un vienojušās par tiem, un noslēdz Aizdevuma līgumu bez viltus, spaidiem un maldiem. Aizņēmējs ar savu parakstu apliecina, ka ir izlasījis un pilnībā sapratis Aizdevuma līgumu un Aizdevuma līguma noteikumus, kā arī saņēmis Aizdevuma līguma un šo noteikumu eksemplāru, un apņemas pildīt tajos norādītās saistības.

Puses, parakstot Aizdevuma līgumu un Aizdevuma līguma noteikumus ar drošu elektronisko parakstu, apliecina, ka ir apspriedušas visus Aizdevuma līguma un Aizdevuma līguma noteikumu nosacījumus un

**Aizdevuma līgums ar kapitāla atlaidi un
noteikumi**

vienojušās par tiem, un noslēdz Aizdevuma līgumu bez viltus, spaidiem un maldiem. Aizņēmējs, parakstot Aizdevuma līgumu un Aizdevuma līguma noteikumus ar drošu elektronisko parakstu, apliecina, ka ir izlasījis un pilnībā sapratis Aizdevuma līgumu un Aizdevuma līguma noteikumus un apņemas pildīt tajos norādītās saistības. Aizdevuma līguma un Aizdevuma līguma noteikumu parakstīšanas datums ir pēdējā pievienotā droša elektroniskā paraksta un tā laika zīmoga datums. Pusēm ir pieejams pušu parakstīts Aizdevuma līgums un Aizdevuma līguma noteikumi elektroniskā formātā.

Aizdevēja vārdā:	Aizņēmējs/Aizņēmēja vārdā:
------------------	----------------------------

**DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU**